

24) Låt $A = \begin{bmatrix} 1 & -1 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}$, $\vec{x} = \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \end{bmatrix}$, $\vec{b} = \begin{bmatrix} 2 \\ -1 \end{bmatrix}$.

a) Visa att ekvationssystemet $A\vec{x} = \vec{b}$ saknar lösning.

b) Finn det $\vec{x}$ som minimerar $|\vec{b} - A\vec{x}|$ och beräkna det minimala värdet. Kontrollera beräkningarna.

c) Använd b) till att finna $\vec{b}$'s ortogonal projektion i planet, π , som går genom origo och är parallellt med vektorerna $\begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix}$ & $\begin{pmatrix} -1 \\ 0 \end{pmatrix}$. Vilket är avståndet från $\vec{b}$ till planet? Rita figur!

$$a) A = \begin{bmatrix} 1 & -1 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}, \vec{x} = \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \end{bmatrix}, \vec{b} = \begin{bmatrix} 3 \\ -1 \end{bmatrix}$$

$$A\vec{x} = \vec{b} \Rightarrow \begin{bmatrix} 1 & -1 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 3 \\ -1 \end{bmatrix}$$

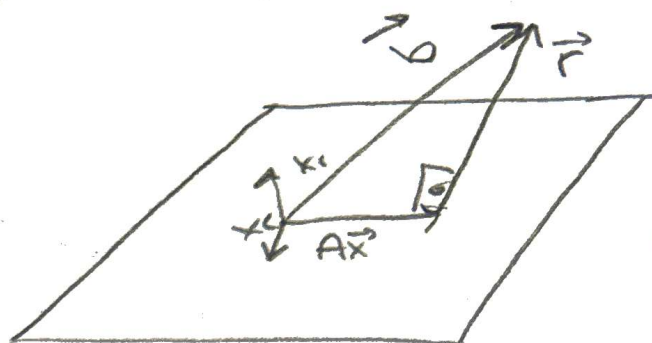
vi skriver i en utökad matris och löser med Gauss elimination.

$$\left(\begin{array}{cc|c} 1 & -1 & 3 \\ 0 & 1 & -1 \end{array} \right) \sim / ek 1 + ek 2 / \sim \left(\begin{array}{cc|c} 1 & 0 & 4 \\ 0 & 1 & -1 \end{array} \right)$$

Ekvationssystemet säger alltså att

$$\begin{cases} x_1 = 4 \\ x_2 = -1 \end{cases} \quad \left| \begin{array}{l} \text{vi har en motsägelse. dvs} \\ \text{ek-systemet saknar lösning.} \end{array} \right.$$

b) Nu vill vi finna minsta kvadrat! SE bild!

För att finna $\vec{r} = A\vec{x} - \vec{b}$ behöver vi lösa normal-ek:
 $A^T A \vec{x} = A^T \vec{b}$

$$A^T A \vec{x} = \vec{b} \Rightarrow \begin{bmatrix} 1 & 1 & 0 \\ -1 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & -1 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 0 \\ -1 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 3 \\ -1 \\ 1 \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix} & \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} -1 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix} \\ \begin{pmatrix} -1 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix} & \begin{pmatrix} -1 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} -1 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} 3 \\ -1 \\ 1 \end{pmatrix} \\ \begin{pmatrix} -1 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} 3 \\ -1 \\ 1 \end{pmatrix} \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} (1+1+0) & (-1+0+0) \\ (-1+0+0) & (1+0+1) \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} (3-1+0) \\ (-3+0+1) \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} 2 & -1 \\ -1 & 2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 \\ -2 \end{bmatrix}$$

Nu löser vi ut (x_1, x_2) dessa är lösningarna

$$\begin{aligned}
 \left(\begin{array}{cc|c} 2 & -1 & 2 \\ -1 & 2 & -2 \end{array} \right) &\sim / \text{ek } 2 \cdot 2 / \sim \left(\begin{array}{cc|c} 2 & -1 & 2 \\ -2 & 4 & -4 \end{array} \right) \sim / \text{ek } 2 + \text{ek } 1 / \sim \\
 &\sim \left(\begin{array}{cc|c} 2 & -1 & 2 \\ 0 & 3 & -2 \end{array} \right) \sim / \text{ek } 1 \cdot 3 / \sim \left(\begin{array}{cc|c} 6 & -3 & 6 \\ 0 & 3 & -2 \end{array} \right) \sim \\
 &\sim / \text{ek } 1 + \text{ek } 2 / \sim \left(\begin{array}{cc|c} 6 & 0 & 4 \\ 0 & 3 & -2 \end{array} \right) \sim / \text{ek } 1 / 2 / \sim \\
 &\sim \left(\begin{array}{cc|c} 3 & 0 & 2 \\ 0 & 3 & -2 \end{array} \right) \sim / \text{ek } 1 / 2, \text{ek } 2 / 2 / \sim \left(\begin{array}{cc|c} 1 & 0 & 2/3 \\ 0 & 1 & -2/3 \end{array} \right)
 \end{aligned}$$

Nu har vi koordinaterna!

$$\hookrightarrow \frac{2}{3} \begin{bmatrix} -1 \\ 1 \end{bmatrix}$$

Residualvektorn ges av

$$\vec{r} = A\vec{x} - b \rightarrow \begin{bmatrix} 1 & -1 \\ 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 2/3 \\ -2/3 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 3 \\ -1 \\ 1 \end{bmatrix}$$

$$\begin{aligned}
 &= \underbrace{\begin{bmatrix} (1) \cdot (2/3) \\ (-1) \cdot (-2/3) \\ (1) \cdot (2/3) \\ (0) \cdot (-2/3) \\ (0) \cdot (2/3) \end{bmatrix}}_{A\vec{x}} - \underbrace{\begin{bmatrix} 3 \\ -1 \\ 1 \end{bmatrix}}_{b} \\
 &\quad \begin{matrix} 3 \times 2 & 2 \times 1 \\ & 3 \times 1 \end{matrix}
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 &= \begin{bmatrix} \left(\frac{2}{3} + \frac{2}{3}\right) \\ \left(\frac{2}{3} + 0\right) \\ \left(0 - \frac{2}{3}\right) \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} -3 \\ 1 \\ -1 \end{bmatrix} = \underbrace{\begin{bmatrix} 4/3 \\ 2/3 \\ -2/3 \end{bmatrix}}_{A\vec{x}} + \begin{bmatrix} -9/3 \\ 3/3 \\ -3/3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -5/3 \\ 5/3 \\ -5/3 \end{bmatrix} \\
 &\quad \begin{matrix} \uparrow \\ \vec{r} \end{matrix}
 \end{aligned}$$

Om korrekt är $A\vec{x} \cdot \vec{r} = 0$

$$\begin{pmatrix} 4/3 \\ 2/3 \\ -2/3 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} -5/3 \\ 5/3 \\ -5/3 \end{pmatrix} = -\frac{20}{9} + \frac{10}{9} + \frac{10}{9} = 0, \text{ beräkningen}$$

är korrekt, nu kan $|\vec{r}|$ beräknas

$$\begin{aligned}
 |\vec{r}| &= \sqrt{\left(-\frac{5}{3}\right)^2 + \left(\frac{5}{3}\right)^2 + \left(-\frac{5}{3}\right)^2} \\
 &= \sqrt{\frac{25}{9} + \frac{25}{9} + \frac{25}{9}} = \sqrt{\frac{3 \cdot 25}{9}} = \frac{\sqrt{3} \sqrt{25}}{\sqrt{9}} \\
 &= \boxed{\frac{5\sqrt{3}}{3}}
 \end{aligned}$$

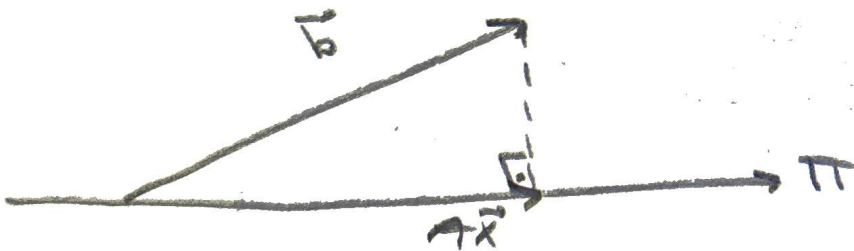
Detta är svaret, men finns ett snabbare sätt:

$$\frac{5\sqrt{3}}{3} / \sqrt{3} = \frac{5\sqrt{3}\sqrt{3}}{\sqrt{3}\sqrt{9}} = \frac{5\sqrt{9}}{\sqrt{3}\sqrt{9}} = \frac{5}{\sqrt{3}}$$

Svar:

$$\vec{r} = \begin{pmatrix} -5/3 \\ 5/3 \\ -5/3 \end{pmatrix} \quad |\vec{r}| = \frac{5}{\sqrt{3}} \quad \text{och} \quad \vec{x} = \frac{2}{3} \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ -1 \end{bmatrix}$$

c) Ortogonal projektionen av $\vec{b}$ i planet är $A\vec{x}$:

Vi vet att $A\vec{x} = \begin{bmatrix} 1/3 \\ 2/3 \\ -2/3 \end{bmatrix} = \frac{2}{3} \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ -1 \end{bmatrix}$ och

avståndet är detsamma som tidigare $|\vec{r}|$

alltså $\left(\frac{5}{\sqrt{3}}\right)$

Svar: $\frac{2}{3} \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ -1 \end{bmatrix}$ o $\frac{5}{\sqrt{3}}$